

LEKKER & LEUK IN JOUW GEMEENTE

BEWAAREXEMPLAAR

Ideeën voor
avonturen
groot & klein bij
jou om de hoek

Mét tips
voor de agenda

Ontdek jouw gemeente
geniet van al het lekkers & leuks

5 JAAR

GEMEENTE
**WEST
BETUWE**

Inhoud

04 In de actie

Ideeën om er actief op uit te trekken in je eigen gemeente vind je hier.

04

10 Maak kennis met de gemeentelijke Gebiedsmakelaars

Wat doen de gebiedsmakelaars eigenlijk? En wat vinden zij nu een mooie plek in de gemeente?

12

19

12 Cultuur & historie

Hoe is onze 'fruitige' historie ontstaan? Ook nemen we een kijkje bij molenaar Cees en leerling Rick in Beesd, vertellen we over onze forten en delen we een route langs de Kastelen. En nog veel meer...

19 Ingezonden foto's

Een aantal inzendingen van mooie kiekjes in de omgeving

32

20 Overnachten

Ga samen eens een nachtje weg in je eigen gemeente en ben er even helemaal uit

24 Eten & drinken

Er is zo'n breed aanbod aan lokale, lekkere producten. Een kleine greep uit het aanbod vind je hier.

32 Tips

Kijk, Lees, Luister & Download

36 Agenda

Een kleine greep uit de agenda ter inspiratie

Tip!

Een maatje vinden om de in dit blad genoemde avonturen, groot & klein te beleven? Of weten hoe in West Betuwe wonen, zorg, welzijn, werk en geldzaken in geregeld zijn? Via www.wegwijsinwestbetuwe.nl vind je de weg naar organisaties, activiteiten, hulp en initiatieven in je eigen buurt.

Gefeliciteerd met ons lustrum

Dat klinkt goed, dat we onszelf mogen feliciteren. Met onze vijfde verjaardag. Een reden om u dit magazine als attentie aan te bieden.

Onze gemeente heeft 26 kernen met elk een eigen identiteit en karakter. Deze moeten zeker behouden blijven. Omdat onze gemeente nu eenmaal een groot gebied beslaat, begrijp ik goed dat een inwoner uit Est misschien niet zo vaak in Buurmalsen komt zonder specifieke aanleiding. In dit magazine proberen we u te verleiden om onze eigen gemeente nader te ontdekken. En u een aansporing te geven om eens in een andere kern te gaan wandelen, spelen, eten, sporten... het bijzondere van een andere kern te 'proeven'. Want wat hebben wij samen in onze unieke dorpen en stadjes een enorm aanbod aan leuke, moois en lekkers.

Omdat we een fruitgemeente zijn, trek ik een parallel met de fruitteelt. Ik ontdekte dat een fruitboom zijn eerste vruchten gaat geven wanneer deze tussen de drie en vijf jaar oud is. Als ik een fruitboom zie, dan weet ik dat er in de

achterliggende periode na de planting veel zorg aan is besteed. We zorgden voor een goede worteling. We zorgden voor voldoende vocht. We dachten na over een goede bodembedekking rond de boom. We hebben voortdurend aandacht voor de juiste structuur en groei. Soms moeten er takken weg. Etcetera. Na verloop van tijd staat de boom stevig. Is er sprake van de goede vorm. Een boom in optimale conditie om op de bestemde tijd lekkere vruchten voort te brengen. Na de eerste vruchten heeft de boom definitief zijn bestaansrecht bewezen.

Kortom, **de gemeente West Betuwe staat en is geworteld**. Wij, bestuurders en ambtenaren, zorgen met aandacht voor de ontwikkeling van deze prachtige gemeente. En zullen dat blijven doen. Ik nodig u van harte uit de vruchten te plukken.

Veel leesplezier!

Servaas Stoop
burgemeester

Speel loop fiets...

Wat heeft onze gemeente toch veel te bieden om je te verleiden er actief op uit te gaan. Alleen, of samen. Door de dijken langs de Waal en de Linge en ons uitgestrekte gebied is er een breed aanbod aan activiteiten mogelijk. Naast dat West Betuwe dé fruitgemeente van Nederland is, biedt het alle mogelijkheden om lekker te bewegen.

lach & bewonder

Aan de wandel

Binnen de gemeente West Betuwe zijn er talloze wegen en paden. Of je nu een ommetje maakt op de Waaldijk, de beroemde Appeldijk of een wandelingetje maakt rond Kasteel Neerijnen. Je raakt in onze gemeente sowieso niet uitgewandeld.

Veel wandelaars van buiten kiezen bijvoorbeeld voor de Bloesemroute. Want ja, we staan nu eenmaal bekend als fruitgemeente met prachtige bloesem in de lente. Deze route begint en eindigt bij het stationsgebouw in Geldermalsen en leidt je langs boomgaarden en over mooie dijken.

Scan de QR code voor de route!

beleefwestbetuwe.nl/route/bloesemroute-de-betuwe/

In de volgende pagina's doen we wat tips van de hand om actief jouw eigen gemeente te verkennen.

Klompenpaden

Er zijn een aantal 'officiële' Klompenpaden binnen jouw gemeente, misschien wel bij jou om de hoek. Er zijn paden in **Varik, Rhenoy, Herwijnen, Tricht & Vuren**. Klompenpaden zijn veelal onverharde wandelroutes die ook over particulier (boeren) terrein lopen. Dit vraagt van de wandelaars ook begrip en respect voor de grondeigenaren. Dus, blijf op de paden en laat op deze wandelingen je eventuele hond thuis.

Ontdek bijvoorbeeld klompenpad Rhenoijschepad; die voert langs de Linge. Ontdek het rivierenlandschap rond de schilderachtige dorpen **Rhenoy en Acquoy**. Historische gebouwen en elementen van de Hollandse Waterlinie vertellen hier hun verhaal.

- Cafeteria/lunchroom Route 88 in Rhenoy
- 12 km (te verkorten tot 9 km)
- Download de app Klompenpaden via de Playstore/Appstore

Struinroutes

Ook op struinroutes is het goed om rekening te houden met wie en wat je tegenkomt. Runderen, ganzen, watervogels etc. Niet handig dus als een loslopende hond erop afstuipt. Houd daarom afstand. Er is een prachtige route tussen **Heesselt, Waardenburg en Neerijnen**. Tijdens deze struintocht kom je in aanraking met heel veel verschillende rivierlandschappen. **De Heesseltsche Uiterwaarden** zijn een aantal jaar geleden helemaal op zijn kop gezet. De herinrichting zorgde voor 210 ha nieuwe natuur langs de Waal. Onderweg kom je verschillende horeca tegen waar je even kunt uitblazen. Voor deze, en andere struinroutes: struingids.nl

Karin Burgers is een fervent klompenpadenwandelaar

Karin Burgers woont in Meteren en vindt het heerlijk om te wandelen. Het liefst loopt ze klompenpaden. Ze noemt het een 'gezonde verslaving'.

Karin: "vier jaar geleden liep ik mijn allereerste klompenpad, het was het Rhenoijschepad en wat een prachtige ervaring was dat! Ik werd verrast in mijn eigen omgeving, je eigen 'achtertuin' is mooier en diverser dan je denkt. Ik wandelde over historische dijken, door prachtige weilanden, over houten planken over sloten, langs de uiterwaarden van de Linge en door prachtige West Betuwse dorpjes.

Dat smaakte naar meer! Mijn passie voor klompenpaden ontstond tijdens deze wandeling en sindsdien heb ik, vooral samen met mijn vriend, al heel wat klompenpaden gelopen in Gelderland en Utrecht. Tijdens elke wandeling worden we weer verrast.

In de gemeente West Betuwe zijn er hele mooie klompenpaden en allemaal 'Klompenpadwaardig'! Ik raad het iedereen aan om te ervaren hoe prachtig je eigen gemeente is, je komt op plekken en paden, waarvan je het bestaan niet wist."

“Een microvakantie dichtbij huis”

Peddel & ontdek

De Linge biedt een mooie, veilige omgeving om het water op te gaan. Het is een echt peddelparadijs en populair bij kajakkers, kanoërs en suppers.

Ga dus op wateravontuur binnen je eigen gemeente. Plan eens een weekend met je gezin of vrienden om erop uit te gaan. Ja, zelfs met overnachting, zo ga je op microvakantie dichtbij huis. Het tempo bepaal je zelf.

De Peddelroute, jouw uitdaging?

Ben je een fanatieke bikkelaar met al wat eelt op de handen dan doe je de nieuwe peddelroute van 54 kilometer in één of twee keer; een ware topprestatie. Ben je minder ervaren en zie je blaren op je handen niet zo zitten, deel dan de route op in stukjes. Halverwege ergens 'opstappen' kan natuurlijk ook. De route gaat van Tiel tot Gorinchem over de Linge en de Korne. Je peddelt langs fruitgaarden en een aantal van onze pittoreske dorpjes en door een verrassend maar bovenal prachtig landschap. Vanaf het water ziet jouw eigen omgeving er heel anders uit.

Scan de QR-code voor de Peddelroute - West Betuwe beleefwestbetuwe.nl/peddelroute

Waar huur je een kano, kajak of sup

- Suppen**
- Gellicum | Sup the Linge | supthelinge.nl
- Vuren | SupSupClub | supsupclub.nl/locatie/vuren
- Enspijk | Lekker aan de Linge | kano.nl
- Rhenoy | Linge varen | linge varen.nl

- Kajakken**
- Enspijk | Lekker aan de Linge | kano.nl
- Rhenoy | Linge varen | linge varen.nl

- Kanoën**
- Heukelum | De Appelgaard | de-appelgaard.nl
- Enspijk | Lekker aan de Linge | kano.nl
- Rhenoy | Linge varen | linge varen.nl

Lekker uitblazen onderweg

Onderweg kom je 34 steigers of aanlegplekken tegen. Hier kun je even uitrusten, wat eten of een mooie wandeling maken. Ook kom je voldoende B&B's, campings en andere overnachtingsplekken tegen zodat je de route kunt opdelen in meerdere dagen.

Uiteraard hoef je niet persé een route te volgen. Wanneer je het water op gaat met gehuurd materiaal, heeft de verhuurder natuurlijk ook leuke tips over wat bij jouw wensen past.

Peddel veilig

Voor een kort of lang wateravontuur, ga hoe dan ook veilig op pad. Houd rekening met gemotoriseerd verkeer en trek zeker een zwemvest aan. De verhuurders kunnen je verder ook adviseren over wat wel en niet te doen.

Spring op je fiets

Wonende in een dijkrijke omgeving, kan het je niet ontgaan; er wordt in onze prachtige gemeente gefietst!

Nodig je familie of vrienden eens uit hun fiets mee te nemen bij een bezoek. En ga samen op pad, fiets bijvoorbeeld de 'BetuwsBest' route. Vanaf het bijzondere Fort Vuren leidt deze route je langs de Linge door pittoreske dorpjes via **Asperen richting Waardenburg**. Vanaf daar fiets je over de dijken vanaf waar je een prachtig uitzicht hebt over de uiterwaarden langs de Waal. Deze route is bij uitstek geschikt als je houdt van afwisseling. Je komt ook langs plekken waar je heerlijke typisch Betuwse producten kunt inslaan.

Voor deze en meer routes:
Scan de QR-code voor de *Betuws Best fietsroute*
beleefwestbetuwe.nl/routes

Nieuwe MTB route

Half mei is de officiële opening van de mountainbikeroute (MTB) op landgoed Mariënwaerd in **Beesd**. Waar ook de gemeente zich voor heeft ingezet.

De route start en finisht straks bij restaurant De Stapelbakker en bestaat uit een zuid- en noord variant. Beide varianten sluiten naadloos op elkaar aan. Zo ontstaat in totaal een route van bijna 20 km. In het ontwerp zijn de nieuwe mountainbikeroute en de bestaande fiets- en wandelroutes van elkaar gescheiden. De route leidt je langs populierenbossen, broekbossen, landgoedbossen, agrarische gronden, dijken, sloten en kanalen.

Speeltuin 'hop 'till you drop'!

Ga eens met de kinderen naar een andere speeltuin, dan die van om de hoek! Er zijn er veel, en voor uiteenlopende leeftijden.

Zo ligt er een mooi natuurpark op de rand van **Buurmalsen/Tricht**. In het park is allerlei ontspanning te vinden en zijn veel natuurlijke speelaanleidingen aanwezig, zoals bomen, houten sta-palen en hoogteverschillen.

Adres: **Tricht | Hoogeinde**

Doelgroep: **4-12 jarigen**

Een aantal avontuurlijke en uitgebreide speeltuinen waar kinderen van diverse leeftijden kunnen spelen staan in **Asperen, Heukelum en Ophemert**. Hier kun je prima een paar uurtjes spelen met de grote diversiteit aan toestellen en uitdagingen die er te vinden zijn.

Adressen: **Asperen | Leerdamseweg**
Heukelum | Voorste Gewind
Ophemert | Molenstraat

Doelgroep: **0-12 jarigen**

De gemeente kent ook natuurspeeltuinen. In **Meteren en Tuil** liggen twee mooie voorbeelden van natuurspeeltuinen.

Adressen: **Meteren | Lindelaan**
Tuil | Weerklank

Doelgroep: **0-12 jarigen**

Zwempret!

Wanneer de temperaturen omhoog gaan, is het natuurlijk heerlijk om verkoeling te zoeken aan en in het water. ●

Scan de QR-code voor een overzicht van zwemmogelijkheden.
beleefwestbetuwe.nl/zwemmogelijkheden

Beweeg je fit routes

Er zijn twee QR Fitroutes binnen de gemeente, in **Meteren en in Asperen**. Wanneer je de app downloadt, krijg je per halte een oefening. Zo doe je in relatief korte tijd een fijne work-out, buiten in de natuur. Voor jong en oud zijn er oefeningen. En, het wordt nooit saai want de oefeningen veranderen elke keer.

- 1 Download de QR-FIT app
- 2 Ga naar de start van de route
- 3 Scan code op paaltje
- 4 Selecteer een passende oefening
- 5 Loop naar volgende paal
- 6 Herhaal!

Gebieds- makelaars in de kernen

In de gemeente West Betuwe zijn er zeven gebiedsmakelaars werkzaam. Zij vormen een belangrijke link tussen inwoners en de gemeente. Wat doen zij en wie zijn het?

De gebiedsmakelaars zijn elk verantwoordelijk voor een eigen gebied binnen de gemeente. En voor de kernen die daarbij horen. Ze zijn hét aanspreekpunt voor de inwoners van de gemeente West Betuwe. Daarom zijn ze vaak te vinden in de kernen. Bijvoorbeeld in een dorps huis of bij activiteiten. Ze maakten een selfie op een plek in hun werkgebied die zij prettig of bijzonder vinden.

Het werk van de gebiedsmakelaars is erg waardevol. Ze zorgen bijvoorbeeld dat inwoners de weg naar de gemeente makkelijker vinden. Ze zijn het aanspreekpunt voor inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties in onze dorpen en stadjes.

Leefbaarheidsbudget

Heb jij een idee om jouw woonomgeving socialer, mooier of gezelliger te maken? Je kunt hierover altijd sparren met de gebiedsmakelaar. Wie weet kan hiervoor een bijdrage worden gedaan uit het leefbaarheidsbudget.

Scan de QR code voor informatie over leefbaarheidsbudget

westbetuwe.nl/
leefbaarheidsbudget-aanvragen

Barry Ganzeman

barry.ganzeman@westbetuwe.nl
06 - 20 44 95 18

Beesd | Tricht | Enspijk |
Buurmalsen | Deil

Geboren, opgegroeid en nog steeds wonende in deze gemeente voel ik mij hier thuis en betrokken. Daarom vind ik het leuk om ook in mijn werk en met mijn collega's ondersteunend te zijn aan inwonersgroepen. Betrokken inwoners die hun dorpsje leefbaar willen houden en nog leuker, socialer, actiever en mooier willen maken. In een mooie samenwerking gaan we met elkaar op zoek naar passende mogelijkheden hiervoor.

Tijdens ieder seizoen geniet ik van onze mooie omgeving. Op de Appeldijk, net voorbij mijn favoriete cluppie (VV Tricht) waar deze foto is genomen, komt dat voor mij vaak bij elkaar. Dan is het echt genieten van de Linge, die landelijke omgeving met de knotwilgen en de fruitbomen. Dat terwijl ik mountainbike, wandel, zwem, sup en... ga zo maar door!

Petra Bazuin

petra.bazuin@westbetuwe.nl | 06 -
50 07 92 98

Varik | Heesselt | Waardenburg |
Neerijnen

Al de kernen waar ik werk, hebben unieke en mooie plekken. Ik heb gekozen om een foto te maken in de kasteeltuinen in Neerijnen. Een prachtige plek waar veel gebeurt op gebied van vrijwilligers en mooie activiteiten. En wat ook bijzonder is, is dat het overleg met de dorpsstafel in de werkschuur van de kasteel is. Deze ervaringen maken het werk als gebiedsmakelaar zo leuk en gevarieerd!

Ingrid van Ooijen

ingrid.van.ooijen@westbetuwe.nl
06 - 50 08 15 63

Haften | Gellicum | Rump | Tuil

Elke kern is uniek. Rump en Gellicum aan de Linge zijn wel heel idyllisch. Maar Tuil en Haften zijn ook prachtig gelegen zo aan de Waal. Eigenlijk kan ik niet kiezen! De geschiedenis van Tuil vind ik bijzonder. Mijn selfie heb ik dan ook op de dijk bij Tuil gemaakt. Ik wil vooral onze inwoners aanmoedigen om zelf alles te ontdekken. Trek dus die schoenen aan. Of spring op de fiets! Ik ben benieuwd naar wat ik voor de inwoners kan betekenen als het gaat om burgerinitiatieven, leefbaarheid, sociale samenhang. Aarzel niet en zoek contact.

Maurice Baggerman

Allround

Vorig jaar ben ik bij de gemeente West Betuwe begonnen als allround gebiedsmakelaar. Als allround gebiedsmakelaar heb ik geen 'eigen' kernen maar ben ik mede verantwoordelijk voor de vraagstukken en opgaves die de kernen overstijgen. Mijn selfie heb ik gemaakt op de dijk waar wij met ons gezin graag over fietsen. Dan genieten we helemaal van de Linge, fruitbomen en de mooie groene omgeving. Ik vind het super leuk om in deze mooie gemeente te wonen én te werken!

Ria van Esterik

ria.van.esterik@westbetuwe.nl |
06 - 25 73 19 82

Rhenoy | Acquoy | Heukelum |
Asperen | Spijk

Mijn selfie heb ik gemaakt in het mooie Asperen aan de Linge. Mijn werkgebied omvat vijf kernen aan de Linge, waaronder Asperen.

Ik hou van het werken in kleine dorpsjes/stadjes met ieder hun eigen karakter. In het bijzonder in deze, met de Linge als verbindende factor. Deze rivier heeft voor mij de betekenis van thuis komen in het mooie rivierengebied.

“Deze rivier heeft voor mij de betekenis van thuis komen”
Ria

Angelique Otten

angelique.otten@westbetuwe.nl | 06 - 29 64 39 97

Herwijnen | Hellouw | Ophemert | Opijnen | Vuren

Hier sta ik op de Waaldijk bij de kern Hellouw. Waarom op deze dijk? Hier wordt de dijk verzaaid. Een project van Waterschap Rivierenland dat groot en belangrijk is voor de inwoners. Ingrijpend door de werkzaamheden maar nodig voor droge voeten voor de inwoners van onder meer 'mijn' kernen en het achterliggende gebied. Ik vind het een heerlijke plek om hier in mijn vrije tijd te wandelen. En ik merk dat veel inwoners dat ook vinden. Nu is het nog wel een kwestie rekening houden met de werkzaamheden. Maar straks als de dijk ook nog eens mooier, toegankelijker en veiliger wordt gemaakt, ben ik hier vast nog vaker te vinden.

Patricia Visee

patricia.visee@westbetuwe.nl | 06 - 11 73 49 74

Est | Meteren | Geldermalsen

Ik denk graag mee in oplossingen samen met de inwoners van deze kernen en de gemeente West Betuwe. Soms een uitdaging maar ook heel erg leuk. Samen zorgen we voor een fijne, veilige en gezonde leefomgeving. Op de foto sta ik bij het stationsgebouw in Geldermalsen. Een historisch gebouw dat nu nog steeds een belangrijke functie heeft voor onze reizende inwoners. Historisch maar helemaal van deze tijd. ●

Een inkijkje in het verleden van gemeente West Betuwe

Ons fruitige verleden en heden

We noemen de gemeente West Betuwe graag, dé fruitgemeente van Nederland. Maar waar begon ons fruitverleden dan eigenlijk?

Tussen 1870 en 1880 waren er in het Rivierengebied twee grote problemen op agrarisch gebied. Het ging slecht met de teelt. Én met de prijzen producten zoals aardappels en graan. Een ander arbeidsintensief product – tabak – verdween zelfs vrijwel helemaal uit de streek door de concurrentie uit Nederlandsch Oost-Indië.

Noodgedwongen moesten de boeren overschakelen op iets anders. De tabaksbouw werd (vooral in het oosten van de Betuwe) vervangen door tuinbouw. Dat was een al even intensieve teelt. De vraag naar groente en fruit nam juist in deze tijd toe door de verstedelijking in Nederland en het westen van Duitsland. In de omgeving lagen nogal wat oude stroomruggen, waarvan de grond bestond uit zanderige klei. Hier was de aanplant van fruitbomen heel goed mogelijk.

Tussen 1870 en 1900 groeide het westen van de Betuwe uit tot een fruitteeltgebied bij uitstek. De vraag naar producten was groot. Dat kwam door de al genoemde toegenomen verstedelijking en de vraag uit Engeland vanwege de daar toenemende jamproductie. Waar tot dan toe boeren hadden volstaan met enkele fruitbomen bij hun boerderijen voor eigen gebruik, werden nu complete boomgaarden aangeplant.

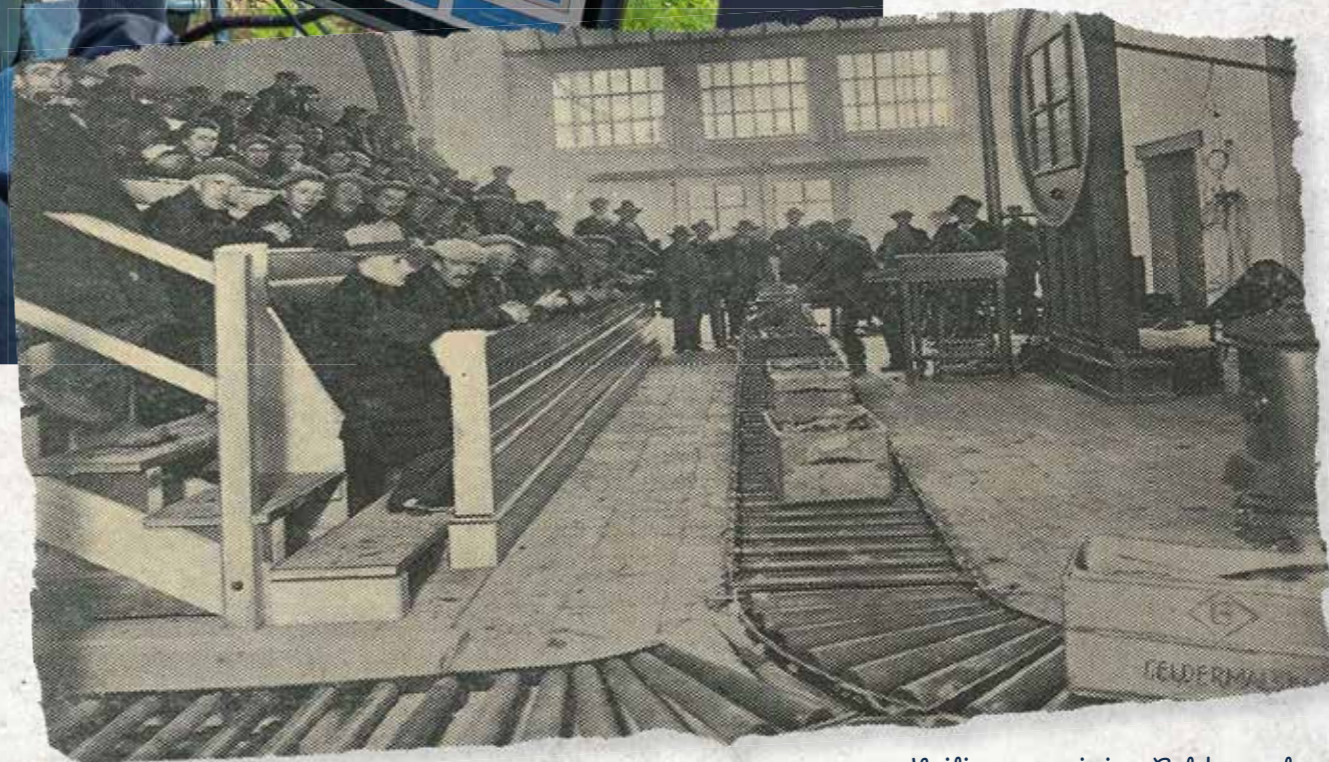

© Fruit tech campus

Een grote stap in de ontwikkeling van de fruitsector was de oprichting van de 'Veilingvereniging Geldermalsen en Omstreken' op 4 mei 1904. Het had 34 leden die op 20 juni 1904 gespannen toekeken bij de eerste kersenveiling. Maar liefst drie manden vol! Gelukkig bleef het dat jaar niet bij die drie manden. Het aanbod steeg en er werd ook ander fruit verhandeld. De omzet bedroeg in 1905 al ruim 12.000 gulden. Sindsdien groeide de veiling uit tot het huidige FruitMasters met een omzet van maar liefst honderden miljoenen euro's per jaar.

Van hoenderik naar sorteermachine

Nu is onze regio er een die dankzij het verleden en het heden graag bezocht wordt door liefhebbers van onder meer ons landschap met daarin onze fruitbomen. Er zijn nog tal van

Veilingvereniging Geldermalsen en Omstreken

prachtige hoogstamfruitbomen te vinden in onze gemeente. Iedereen ziet al snel een beeld voor zich van een houten ladder en hoenderik (de mand) tegen de stam. Een prachtig plaatje. Voor de fruitondernemers zijn laagstamfruitbomen echter beter te onderhouden, geven deze bomen relatief veel oogst en zijn ze beter bereikbaar voor de pluk. Ook deze lage variant geeft natuurlijk mooie bloesem.

Kenniscentrum fruitsector

De fruitsector ontwikkelt zich nog steeds. Dan gaat het niet alleen om een nieuwe sappige appel maar bijvoorbeeld ook om de manier van sorteren door machines. De Fruit Tech Campus in Geldermalsen staat symbool voor innovatie in de fruitsector. Het kenniscentrum focust zich samen met zijn partners op de activiteiten die het meest gevraagd zijn: het aanbieden van opleidingen voor de fruitsector van de toekomst, het faciliteren van een inspirerende ontmoetingsplek voor de grote community van de fruitsector, en het aanjagen en faciliteren van projecten in de keten. Innovatie staat hierbij voorop.

Móóóóí die molens!

Prachtig en statig. Een molen trekt altijd de aandacht in een landschap, en meestal zijn ze enorm fotogeniek en beeldbepalend.

Binnen de gemeente zijn er een flink aantal molens te vinden. Sommige met een winkeltje met bakproducten, zoals molen De Vrijheid in **Beesd**. Deze molen staat op een prachtige plaats aan de rivier de Linge. Officieel valt het onder het landgoed Heerlijkheid Mariënwaerd. Veel wandelaars, fietsers, toeristen op het water én lokale kinderen weten hun weg dan ook naar de molen te vinden.

Cees de Jong is molenaar van De Vrijheid en Rick Wakermans is er één van de leerlingen. Zij vertellen over hun betrokkenheid bij de molen.

Rick: "Op uitnodiging was ik een keer op bezoek bij molen De Vlinder in **Deil**. Dat vond ik toen zo leuk. Toen werd ik gevraagd om een keer mee te draaien. Na 3 keer fietste ik mee met een andere leerling molenaar naar de molen in Beesd. En zo kwam ik hier terecht." Rick geeft aan dat hij door veel met Cees te doen in de molen en deze te draaien, het meeste leert. Uiteindelijk wil hij ook gediplomeerd molenaar worden. Net als Cees.

“

Als de molen draait, is hij open voor bezoekers. Het is hier dan net de zoete inval. Iedereen is welkom en ik heb altijd koffie en thee klaar staan”

De molen is eigendom van Heerlijkheid Mariënwaerd en is altijd goed en vakkundig bijgehouden door de familie Van Beekhuizen. Sinds 2011 is de molen in beheer van molenaar **Cees**: "Ik ben opgegroeid in Beesd en ik kwam hier al toen het nog in beheer van de familie Beekhuizen was. Toen ik gediplomeerd molenaar werd, was het eigenlijk bijna vanzelfsprekend dat ik het zou overnemen." De molen heeft een belangrijke sociale functie in Beesd. "Als de molen draait, is hij open voor bezoekers. Het is hier dan net de zoete inval. Iedereen is welkom en ik heb altijd koffie en thee klaar staan."

Tips van molenaar Cees

- Nationale Molendag; 11 & 12 mei
- Open Monumentendag 14 & 15 september molens.nl

Openingstijden winkel

- Molen De Vrijheid in Beesd 10.00 - 16.00 uur
- Molen De Bouwing in Geldermalsen 9.00 - 17.00 uur
- Molen De Blauwe Reiger in Haaften 11.00 - 16.00 uur

Openingstijden molen

- Molen De Vlinder in Deil 11.00 - 16.00 uur

Openingstijden informatiecentrum

De Achterste Hellouwse Molen in Hellouw elke 1^e & 3^e zaterdag van de maand

Je kunt de molens ook op afspraak bezoeken. Bekijk de gegevens op molens.nl

- Poldermolen in Waardenburg
- Korenmolen in Waardenburg
- Poldermolen in Ophemert
- Voorste molen in Hellouw
- De Watermolen in Geldermalsen

Onze stoere forten

Binnen onze gemeentegrenzen zijn een aantal forten die vroeger onderdeel waren van de Nieuwe Hollandse Waterlinie. De Nieuwe Hollandse Waterlinie (NHW) is een belangrijke verdedigingslinie uit de Nederlandse geschiedenis. De waterlinie beschermde een groot deel van Holland en de stad Utrecht. De waterlinie was in gebruik van 1870 tot 1945.

De waterlinie lag ten oosten en zuiden van de steden van Holland, 85 kilometer lang en 3 tot 5 kilometer breed. Met 46 forten strekte de linie zich uit van het eiland Pampus in de Zuiderzee tot aan de Biesbosch. Daarnaast bestaat de linie uit de vijf vestingsteden Muiden, Weesp, Naarden, Gorinchem en Woudrichem. Sinds 2021 staat de NHW op de Werelderfgoedlijst van de UNESCO. Ook heeft het de status van Nationaal Landschap.

Fort Vuren ligt aan de Waal en was een strategische schakel in de lange keten van forten. Tussen 1815 en 1870 werd dit fort aangelegd in het kader van de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Tegenwoordig biedt het stoere fort onderdak aan een bijzondere slaapplek. fortvuren.nl

Fort bij Asperen is militair erfgoed. Het fort is een zogeheten torenfort. De bouw startte in 1840. In de Nieuwe Hollandse Waterlinie werden vaak torenforten gebouwd. Deze toren is gemaakt van zwaar metselwerk - de buitenmuren zijn 1,5 meter dik- en heeft een doorsnede van 33 meter.

Het fort bestaat uit 3 verdiepingen en de indeling bestaat uit 3 schillen. In de kern is een licht- en luchtkoker van 5 meter doorsnee, die door alle verdiepingen heen gaat. Daaromheen ligt een ringvormig vertrek: de gang. In het fort is altijd wel iets te doen. Je kunt er lekker lunchen, trouwen of een activiteit voor een teamchallenge reserveren. Leuk voor het volgende familieweekend of uitje met collega's? Het torenfort is overigens een 4-sterrenhotel voor vleermuizen. Tot halverwege april is dit gedeelte dan ook gesloten voor bezoekers. fortbijasperen.nl

Fort bij Asperen

Geofort (Fort bij Nieuwe Steeg) vind je in Herwijnen en daar draait alles om de aarde. Speuren en ontdekken staan centraal. Op dit forteiland in de Nieuwe Hollandse Waterlinie is van alles te doen, te beleven en te leren. Het is genieten voor jong en oud!

Dit spannende forteiland is omgevormd tot een educatieve attractie waar alles om de toekomst van de aarde draait. De thema's klimaat, energie en water staan centraal. Stap in een lift diep de aarde in, verdwaal in het klimaatdoolhof of bouw de hoogste toren die tegen een aardbeving kan. Het zelf doen staat voorop! geofort.nl

Canon gemeente West Betuwe – 50 historische bijzonderheden

Gemeente West Betuwe kent zoveel verhalen. Om de eenwording van de gemeenten Lingewaal, Neerijnen en Geldermalsen in 2019 historisch te benadrukken, heeft gemeente West Betuwe haar eigen Canon samengesteld. In de canon van de gemeente West Betuwe lees je 50 historische bijzonderheden. Van de Mammoetschedel uit de prehistorie die is gevonden in Heukelum, tot aan het ontstaan van de gemeente West Betuwe in 2019. En alles daar tussenin.

Scan de QR-code voor de Canon van gemeente West Betuwe. beleefwestbetuwe.nl/canon-west-betuwe

Trotse kastelen

Verspreid door de gemeente West Betuwe liggen verschillende kastelen en 'huizen'. 2 fietsroutes nemen je mee langs in totaal **37 kastelen**. Op de Lingeroute van **Spijk t/m Acquoy** vind je 21 kastelen en op de Waalroute van **Meteren t/m Vuren** vind je 16 kastelen. Stichting Kunst en Cultuur West Betuwe heeft de routes samengesteld. Dankzij dit soort routes kun je bewust de waarde van ons bijzondere cultuurhistorische erfgoed beleven. Het digitale boekje kan ook ter inspiratie dienen voor een bezoekje tussendoor of als naslagwerk. ●

Scan de QR-code voor de kastelenroute welkomdebetuwe.nl/kastelenroute-west-betuwe

Inzendingen

Voor de coverfoto konden inwoners of in de gemeente werkzame mensen hun meest 'Westbetuwste' foto inzenden. We kregen een hoop mooie, zelfs prachtige, plaatjes toegestuurd. Hier een selectie.

Joice van Loenen: "De foto is gemaakt in het 'nieuwe' park in Tricht genaamd 'De Ontmoeting'. Wat deze foto voor mij betekent: alles staat mooi in bloei en mijn kind kan veel plezier hebben in de gemeente West Betuwe zonder dat het iets hoeft te kosten. Een hele mooie aanwinst voor de Gemeente en vooral het dorpje Tricht."

Robert Noordam is in Buurmalsen gaan fotograferen bij lokale ondernemer De Fruitboertjes: "Erg leuk om te zien hoe enthousiast deze mensen zijn en zelfs een eigen appelras hebben geteeld. Op de foto zien we de jongste werknemers ;)."

Alice van der Velde is fan van deze prachtige boom op de begraafplaats in Herwijnen. De ooievaars zijn er ook weer.

Bob de Vries stuurde een plaatje in van "het pittoreske Opijnen waar altijd wat te beleven is langs de Waal met elke dag een ander beeld."

Marinus de Keijzer uit Rhenoy is een bekende naam. Inmiddels ook bekend als **De Betuwefotograaf**. Hij begon 15 jaar geleden met fotografie als hobby. Sinds een aantal jaar werkt hij als professioneel fotograaf. Door onder meer zijn foto's in te sturen naar RTL4, kreeg hij meer bekendheid. Helga van Leur was en is zijn grootste fan. Zijn foto is verkozen tot coverfoto. Zijn liefde voor de regio spreekt enorm uit zijn werk. Gefeliciteerd Marinus!

Arend Nijveen schoot een typisch tafereeltje; een picknickend stel langs de Linge in Asperen. ●

Relaxt Overnachten in de buurt

Tip: Boek je volgende vrienden- of familieweekend in de buurt!

Bezoekers van buiten de gemeente weten hun adresjes wel te vinden voor een overnachting of langer verblijf. Zoek als inwoner je volgende verblijf eens wat dichterbij in de buurt. En ga zonder file, gedoe en tijdsverlies eens op (micro) vakantie een paar dorpen verderop. Kies jij voor een nacht, weekend of langer verblijf? Het gevoel van er 'lekker tussenuit' zul je gegarandeerd ook lokaal ervaren.

In de gemeente West Betuwe is er in ieder geval heel wat te kiezen! Er zijn grote en kleine campings. Druk en rustig. Kies jij voor 'glampen' of voor 'back to basic'? Of zoek je liever de knusheid van een Bed & Breakfast? Het kan allemaal. Een kleine greep uit het aanbod vind je op de volgende pagina's.

Campings

Mini-camping in Acquoy

Verscholen in het groen in het mooie Acquoy, ligt mini-camping 'De Felis Hoeve'. De camping ligt in het hart van vele fietsroutes. En wordt bestierd door Look en Miranda sinds 2019. Ze kijken uit naar een mooi seizoen. Look: "Op deze mooie plek vlakbij de Linge, kom je echt helemaal tot rust. De camping heeft onder meer prima sanitair en telt 28 ruime plaatsen en een trekkersveldje, dus er is vast nog een plekje voor je vrij." Geniet er vooral van de zonsopkomst boven de weilanden en ontdek daar vandaan de jouw veelzijdige Betuwe. 'De Felis Hoeve' in Acquoy is een adult-only camping, dus zonder kinderen. "Maar de hond mag wel mee", zegt Look.

Boerderijcamping in Deil

'De Kijfakker' is een boerderij met zoogkoeien, camping en paardenstalling. De boerderij is gelegen in een rustige omgeving tussen fruitbomen en landerijen in ons Westbetuwse Deil. Vanaf de camping heb je uitzicht over de weilanden waar de koeien met kalveren en paarden lopen. Er zijn 15 ruime stapplaatsen met elektra en er is verwarmd sanitair. Een haag zorgt voor beschutting en schaduw. De camping straalt rust en ruimte uit en de hond mag hier ook mee.

Een leuk (historisch) weetje: 'De Kijfakker' is één van de eerste boerderijen die buiten de bebouwde kom van Deil werd gebouwd. De naam 'De Kijfakker' is ontstaan door het feit dat de boerderij gelegen was op een punt waar vroeger twee gemeenten bij elkaar kwamen. De gemeenten Deil en Geldermalsen. Deze gemeenten konden het niet eens worden over of de plek nu bij Deil of Geldermalsen hoorden. Dus ze maakten ruzie (kijven) over bij welke gemeente de boerderij(akker) behoorde. Vandaar de naam 'De Kijfakker'.

Grote campings & vakantieparken

In Beesd en Enspijk liggen grote campings met veel faciliteiten en een breed aanbod voor kinderen. Er is een 'waterpret' bij beide parken aanwezig.

Enspijk | Capfun de Ronde | luxe chalets, lodges & comfortabele kampeerplaatsen

Beesd | Het Betuwstrand | comfortabele chalets, lodges & kampeerplaatsen

Bed & Breakfasts

Bij verblijven in een B&B draait het om persoonlijke aandacht. De eigenaren zijn trots en begaan. Sommige kamers zijn sjiek ingericht, andere landelijk of knus. En hoe heerlijk is het om uitgeslapen aan een unieke ontbijttafel te zitten. Hoe dan ook, je bent er echt even uit. En dat gewoon in jouw buurt.

Slaap in een Betuws rijksmonument in Tuil

'De Heeren van Tuil' is een unieke Bed & Breakfast in een Betuws rijksmonument uit 1720. De eigenaren – Willem en Joost – zijn levensgenieters pur sang en dat zie je terug. Alles is tot in de puntjes afgewerkt en met veel smaak ingericht. Geniet mee en laat je tijdens je verblijf eens flink in de watten leggen door de Heeren.

Rust uit in Neerijnen

Bed & Breakfast Snellensteijn is gevestigd in een oude boerderij in Neerijnen in een landelijke omgeving. Het biedt ruime kamers met gratis WiFi. Elke kamer is voorzien van een zithoek en een televisie. De eigen badkamers bieden een bad of douche en een haardroger. Bij mooi weer kun je plaats nemen op het terras in de tuin. Met je ontbijtje natuurlijk.

Hotels

Boutique hotel in voormalig gemeentehuis

Dit charmante hotel 'De Os en Het Paard' in Deil biedt uitzicht op de De Linge. Het biedt een ruim terras en ruime hotelkamers. Elke accommodatie in het historische pand beschikt over een eigen badkamer met een bad, een douche en een toilet. Er is een tv en gratis WiFi. Het ontbijt wordt dagelijks geserveerd in de ontbijtruimte.

Compleet arrangement in Asperen

In hotel 'De Schildkamp' in Asperen. Hier kan je ook reserveren voor een diner, vergadering en feest. Dus kies een leuk arrangement en relax, je wordt helemaal ontzorgd. Er zijn verschillende soorten kamers. ●

Scan de QR-code voor meer informatie!

Overige verblijven

Voor een compleet overzicht van verblijfsmogelijkheden, bijvoorbeeld ook voor groepen, kun je kijken op www.beleefwestbetuwe.nl.

Lokaal genieten

van eten en drinken

Foto: Tess Korevaar Fotografie

Binnen de gemeente West Betuwe is er overal wel een plekje om te genieten. Zo belichten we hier een aantal plekken en producten die de moeite waard zijn. En van alleen fruit kun je niet leven. Op ontzettend veel plaatsen, vind je een mooi aanbod van lokaal eten & drinken. We moedigen aan om vooral op onderzoek uit te gaan. Langs de bekende routes kom je eigenlijk altijd wel iets tegen.

De gemeente West Betuwe en de regio zijn leverancier van gevarieerd en gezond voedsel. De regio staat vooral bekend om het veelsoortige fruit, maar heeft nog veel meer te bieden. Betuwse streekproducenten leveren namelijk naast fruit ook vlees, groente, zuivel en eieren. Direct vanaf het platteland, zo op je bord.

Of het nu gaat om jam, kaas, vlees of wijn uit eigen boomgaard, 'Betuws Best' is een merk verbonden aan onze streekproducten en staat garant voor: **ambachtelijk en met liefde bereid, duurzaam, eerlijk en van hoge kwaliteit.** De producten zijn gemaakt van eerlijke ingrediënten of bouwstoffen en smaken daarom puur en extra lekker. Veel ambachtelijke ondernemers leiden je graag rond op hun bedrijf. Meestal op vaste tijden of op afspraak.

Wijnen, wijnen, wijnen!

Een verrassend lokaal product is wijn. In onze gemeente kun je je God in Frankrijk wanen en dat zonder eindeloos kilometers te vreten op de Route du Soleil. Het begrip fruitgemeente omvat dus meer dan alleen appels, peren en kersen!

“
Het begrip
fruitgemeente omvat
dus meer dan alleen
appels, peren en
kersen!”

In **Ophemert** ligt Wijngaard De Kruithof. Met wijnen met de namen als 'Puur geluk' en 'Blijdschap' kan het niet anders dat je huppelend naar huis gaat. Kees en Marion Kruitwagen maken hun wijnen met kennis, 'Johanniter' en 'Souvignier Gris' druiven en een flinke scheut liefde.

Het domein ligt in een lieflijke omgeving in Ophemert, op het grondgebied van de 'Heerlijkheid Ophemert', vlakbij het kasteel. De wijngaard is ruim een halve hectare groot en is aangeplant in mei 2012 met wijnstokken van de schimmelresistente rassen Johanniter en Souvignier Gris. In de wijngaard wordt zo duurzaam mogelijk gewerkt met respect voor de omgeving, de planten en het bodemleven.

Bezoek de winkel & proeflokaal elke vrijdag en zaterdag tussen 12.00 en 18.00 uur Pippertsestraat 12 - Ophemert De wijngaard heeft ook een online aanbod. wijngaarddekruithof.nl

(Uit) eten in je eigen gemeente

Van restaurant, café tot theetuin. Je hoeft niet ver te gaan om een leuke plek te vinden waar je lekker kunt eten of drinken. En voor het snellere snackgemak ga je al snel naar de cafetaria 'om de hoek'. Wil je een keer wat anders proberen of zoek je iets op je route? Een overzicht vind je op beleefwestbetuwe.nl.

Kaas uit de gemeente West Betuwe

Bij een wijntje uit de gemeente past een lokaal kaasje. Ook die vind je in de buurt. De lekkerste kaas van Nederland komt uit **Hellouw**. Zuivelboerderij Noordam won onlangs 'De gouden Melkbus met de grote oren' voor hun ambachtelijke boerderijproduct. Peter en Ariët met zoon Luuk en Johan en Ivonne bestieren in Hellouw Zuivelboerderij Noordam. Peter en Johan zijn broers. Samen met hun enthousiaste kinderen en personeel werken ze iedere dag vol passie op hun boerderij. Ariët zegt: "Een groot deel van het voer voor de koeien telen we zelf, dat geeft heerlijke melk. Bijna al deze melk wordt verwerkt tot kaas en ambachtelijke zuivelproducten en dat proef je! Voor het verpakken gebruiken we duurzame glazen statiegeldflessen. We zijn zo trots op onze koeien en ons team."

In **Spijk** vinden we 'Kaasboerderij aan de Linge', ook een trots familiebedrijf. Er wordt ook honing gemaakt van eigen bijen.

Beide boerderijen hebben een winkel. Voor openingstijden kijk op:
[Hellouw | zuivelboerderijnoordam.nl](http://hellouw|zuivelboerderijnoordam.nl)
[Spijk | kaasaandelinge.nl](http://spijk|kaasaandelinge.nl)

“De winnende kaas en andere zuivelproducten worden verkocht in de boerderijwinkel.”

Fruit in de Selfservice in Meteren

Je zoekt nog iets echt Betuws en puur, zoals heerlijke aardbeien, kersen en appels? Maar ook voor sap en eieren en vele andere producten uit de streek is de 'De Fruitladder' in Meteren, één van de handige selfservice adressen in de gemeente. Op afspraak kun je ook een rondleiding krijgen.

De Fruitladder
De selfservice kraam is op maandag t/m zaterdag van 9.00 - 19.00 uur open.
[Blankertseweg 15 in Meteren](http://blankertseweg15inmeteren.defruitladder.nl)
defruitladder.nl

'IJs, IJs, IJs en we zijn zo blij!'

Met mooi weer is niets zo fijn om jezelf een lekker doel te stellen. Bijvoorbeeld, het doel om eerst wat kilometers te maken op een prachtige fietsroute in onze gemeente en jezelf dan op heerlijk vers ijs te trakteren. Sinds 2018 maakt de oorspronkelijke melkveehouderij 'De oude schuur' in **Vuren** ambachtelijk bereid Italiaans schepijs. Op de boerderij dragen zo'n 80 koeien bij aan het hoofdbestanddeel van dit verse ijs. De gepasteuriseerde melk wordt met natuurlijke ingrediënten bereid tot een uniek en heerlijk eindproduct. Er wordt ook sorbetijs gemaakt van vers fruit. Mensen met een lactose- en/of gluten-intolerantie kunnen hier terecht.

De oude schuur
[Poelweg 4, Vuren](http://poelweg4,vuren.ijsboerderijdeoudeschuur.nl)
ijsboerderijdeoudeschuur.nl

Echt Betuws Italiaans rundvlees

Voor lekker, lokaal en eerlijk vlees, kun je bij Bommelbeef terecht in **Ophemert**. Sinds 2001 richten ze zich op het produceren van super kwaliteit voor een eerlijke prijs. Voor dit vlees worden Piemontese runderen gefokt en gemest. Het is traceerbaar, veilig en vertrouwd boerderijvlees, natuurlijk op 'boerenlogische' wijze geproduceerd, met respect voor dier en natuur. Op de website kun je online bestellen. Advies over 'hoe bereid ik..' en recepten zijn er te vinden. Op het erf staat een automaat met portieverpakkingen heerlijk rundvlees voor twee.

Fruitstoken als ambacht

Stokerij Lubberhuizen is de eerste Nederlandse ambachtelijke stokerij van Eaux de Vie en de enige in haar soort. De stokerij is gevestigd in een prachtig gerestaureerd brandweehuisje, pal naast de karakteristieke Dikke Toren in **Varik**. Eigenaren Bas en Joost Lubberhuizen zijn echte fruitstokers en destilleren er het beste, vers geplukte fruit uit de Betuwe tot Eaux de Vie van de puurste kwaliteit. In tegenstelling tot fabrieksprocessen, waarbij industriële alcohol, gemengd met essences als alcoholische drank op de markt wordt gebracht, wordt er volledig ambachtelijk, handmatig en duurzaam gestookt. Er worden ook rondleidingen georganiseerd. De slijterij is open op vrijdag en zaterdag. Kijk voor meer informatie hierover op de website. [Achter Waalbandijk 12, Varik](http://achterwaalbandijk12,varik.stokerijlubberhuizen.nl)
stokerijlubberhuizen.nl

De automaat is in de zomer van 8.00 - 22.00 uur open en in de winter van 8.00 - 20.00 uur.
bommelbeef.nl

Foto: Arjaan Hamel

Weten is eten - Leer over biodiversiteit, natuurinclusieve kweek, teelt & oogst

Ontdek de voedselbossen

Aan de Tielerweg in **Geldermalsen** is vanaf begin 2022 Voedselbos Lingehout in aanleg: 12 hectare voedselbos en tuinderij, waar op termijn het hele jaar voedsel uit geoogst gaat worden. De natuur kan zoveel mogelijk haar gang gaan en pesticiden of kunstmest komen er niet aan bod. Voedselbos Lingehout is een coöperatief voedselbos, waarbij particulieren meehelpen met ontwikkeling en onderhoud. Meehelpen of meer weten over dit initiatief? Of wil je een keer een fleurig boeket veldbloemen plukken in de pluktuin? Kijk op de website voor alle informatie.

voedselboslingehout.nl

Ook in **Enspijk** is een voedselbos te vinden. Dit bos is 2 hectare groot en vorig jaar aangeplant door Albert Heijn en Vogelaar Vredenhof. Iedere maand gaat een groep vrijwilligers onder begeleiding van Stichting Landschapsbeheer Gelderland aan de slag in het voedselbos. Zo zijn er afgelopen tijd nieuwe bomen en struiken geplant en is het voedselbos voorjaarsklaar gemaakt.

Er blijft echter genoeg te doen. Wil je ook eens meehelpen en leren over de uitgangspunten van het voedselbos?

Iedere eerste vrijdag van de maand worden de handen gezellig samen uit de mouwen gestoken. Meld je aan via voedselbos@vogelaar.com

Ook scholen uit de regio zijn in overleg van harte welkom voor een bezoek aan het voedselbos. Zo kan de jeugd leren over biodiversiteit en over waar ons voedsel vandaan komt en hoe het groeit. De komende jaren komt alles op volle sterkte en in balans. Het eerste fruit, prachtige frambozen, is al geoogst. Goed om te weten; het voedselbos is alleen op afspraak te bezoeken.

vogelaar.nl/voedselbos

Maak kennis met

de lokale leveranciers & boerderij- en streekwinkels

Asperen

- Beesonder Kadootjes & Streekproducten
- De Kruidenbrouwerij
- Linge Loods Paradijs

Beesd

- Bloesem Molens
- Boerderijautomaat Tober
- Fruitbedrijf Kroeze
- Landgoedwinkel Heerlijkheid Mariënwaerd

Buurmalsen

- De Fruitboertjes
- Kersenteeltbedrijf Fam. Hakkert
- Lagerweij Eieren
- Morellen

Deil

- Kersenteelt De Oosterling

Est

- Van den Berg Fleurig Est
- Roel Welner Fruit
- Van Doorn Biologisch Fruitbedrijf

Geldermalsen

- De Streekzaak
- Heren van Malsen
- Kersendrive-in Aan de Randweg
- RoelVital uw gezondheidswinkel
- Vervoorn Fruit Voedselbos Lingehout

Gellicum

- Brouwbedrijf Gebroeders van Leeuwen

Haften

- Kaasboerderij de Buitenhoeve

Hellouw

- De Vitaminemuur
- Eenhoorn Aberdeen Angus
- 't Polderwinkeltje
- Zuivelboerderij Noordam

Herwijnen

- Jamie's Vlees
- Bakkerij Bakker

Heukelum

- Brouwerij 't Kuipertje

Meteren

- Fruitladder
- Kersengebongerd D'n Dolsward
- Koppel Boerderijwinkel

Ophemert

- Boerderij Vermeulen
- Bommelbeef
- De Pippert
- Wijngaard de Kruihof

Opijnen

- Deeli Bio Dynamische boerderij en winkel

Rumpt

- De Leeuwen Acker, boerderijwinkel, kaarsenmakerij
- Lingeveles

Spijk

- De Lindehof
- Kaasboerderij aan de Linge

Tricht

- Boerderijwinkel Beverloo
- Boerderijwinkel 't Bergje
- De Leidsche Hoeven

Tuil

- Kwekerij Antonia

Varik

- Stokerij Lubberhuizen
- Peterse Varikse Kersen

Vuren

- Aardappelboerderij Van de Giessen
- Wijdomein Buytenwaerde
- IJsboerderij De oude schuur

Scan de QR-code voor meer informatie beleefwestbetuwe.nl/winkels/

Bron: Smakelijk magazine

Beleef het in jouw gemeente!

Je hebt inspiratie nodig voor een gezellig uitje?

Je zoekt adresjes om lekkere lokale producten te kunnen kopen?

Je zoekt een leuke peddel-/fiets-/wandelroute?

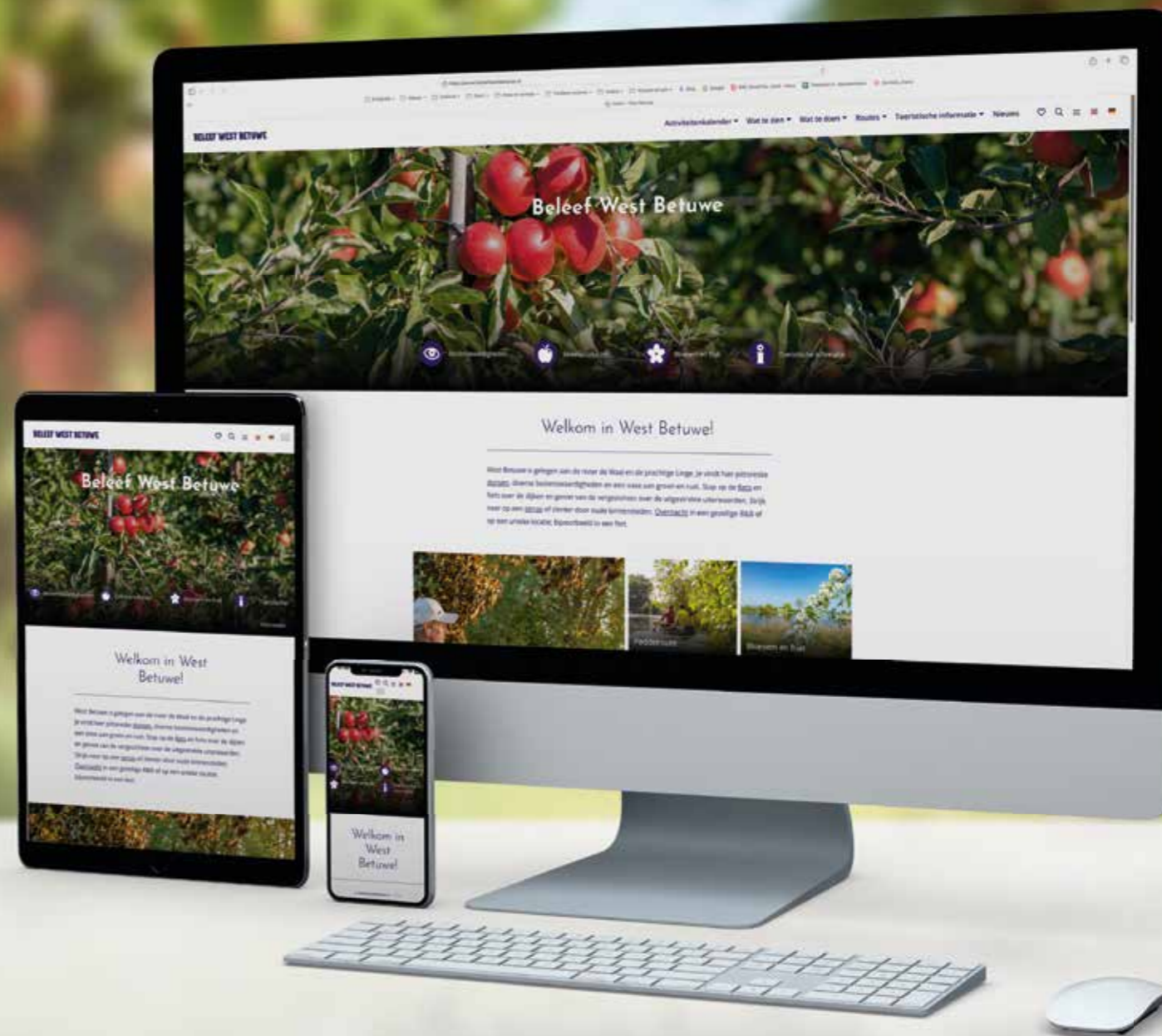
Je organiseert de volgende familiebijeenkomst?

Je wilt relaxt overnachten in de regio?

Of je wil je collega enthousiast maken over jouw gemeente?

BELEEF WEST BETUWE

Je vindt het allemaal op beleefwestbetuwe.nl

  Volg ons ook op social media kanalen!

Tips

...naar het uitzicht vanaf de Dikke Toren in Varik

Kijk eens goed om je heen vanaf de Dikke Toren in Varik. De toren biedt met een hoogte van ongeveer 35 meter, een weids uitzicht vanaf de omloop. De brug van Zaltbommel, De Sint Jan in Den Bosch, de Grebbeberg, sluis Sint Andries en de Tielse glasfabriek, het is allemaal te zien. Bij helder weer is zelfs de Utrechtse Domtoren te bewonderen!

- De toren biedt met een hoogte van ongeveer 35 meter een weids uitzicht
- De toren bestaat al voor 968
- De huidige Toren is in fasen gebouwd, vanaf ongeveer 1250.

In het jaar 968 schenkt keizer Otto I, de machtigste man in Europa, aan een zekere graaf Widergeld alle rechten over het hof Feldrike, zoals Varik in die tijd heet. Daarmee krijgt Widergeld ook de zeggenschap over alle gronden, wateren en de opbrengsten van alle economische activiteiten. De akte, die in Cambrai (Kamerijk in Noord-Frankrijk) bewaard is gebleven, raakt later beschadigd maar vrijwel zeker wordt in de opsomming ook de kerk van Varik genoemd. Daarmee hebben we een indruk van de ouderdom van de kerk van Varik: voor 968 bestaat die al – en zonder twijfel op dezelfde plaats als waar de Dikke Toren en bijbehorende kerk altijd hebben gestaan. De huidige Toren is in fasen gebouwd, vanaf ongeveer 1250.

Openingstijden:

vanaf 19 mei iedere zondag 13.00 - 17.00 uur

Extra openingsdagen:

27 april (Koningsdag) | 5 mei (Tour de Waal) | 18 & 19 mei (Pinksteren) | 14 & 15 september (Open Monumentendag)

Scan de QR-code voor meer informatie!

beleefwestbetuwe.nl/locatie/dikke-toren-varik

...een filmpje over de kastelen in de gemeente West Betuwe

In de film (9 minuten) vertelt **Martijn van Trooyen** over onze kastelen en de historie ervan. Hij vertelt over de tijd vanaf 800 wanneer Karel de Grote overlijdt. Na een tijd van vrede, ontstaat er onrust en oorlog. De toenmalige graafschappen Gelre, Brabant en Holland streeden om ons vruchtbare rivierengebied.

Scan de QR-code voor het filmpje over de kastelen in gemeente West Betuwe

<https://www.youtube.com/watch?v=Me9iMCE3-nE&t=345s>

Lees ook meer over onze Kastelenroute in de katern Cultuur & Historie.

...afleveringen van Ons Dorp van Omroep Gelderland

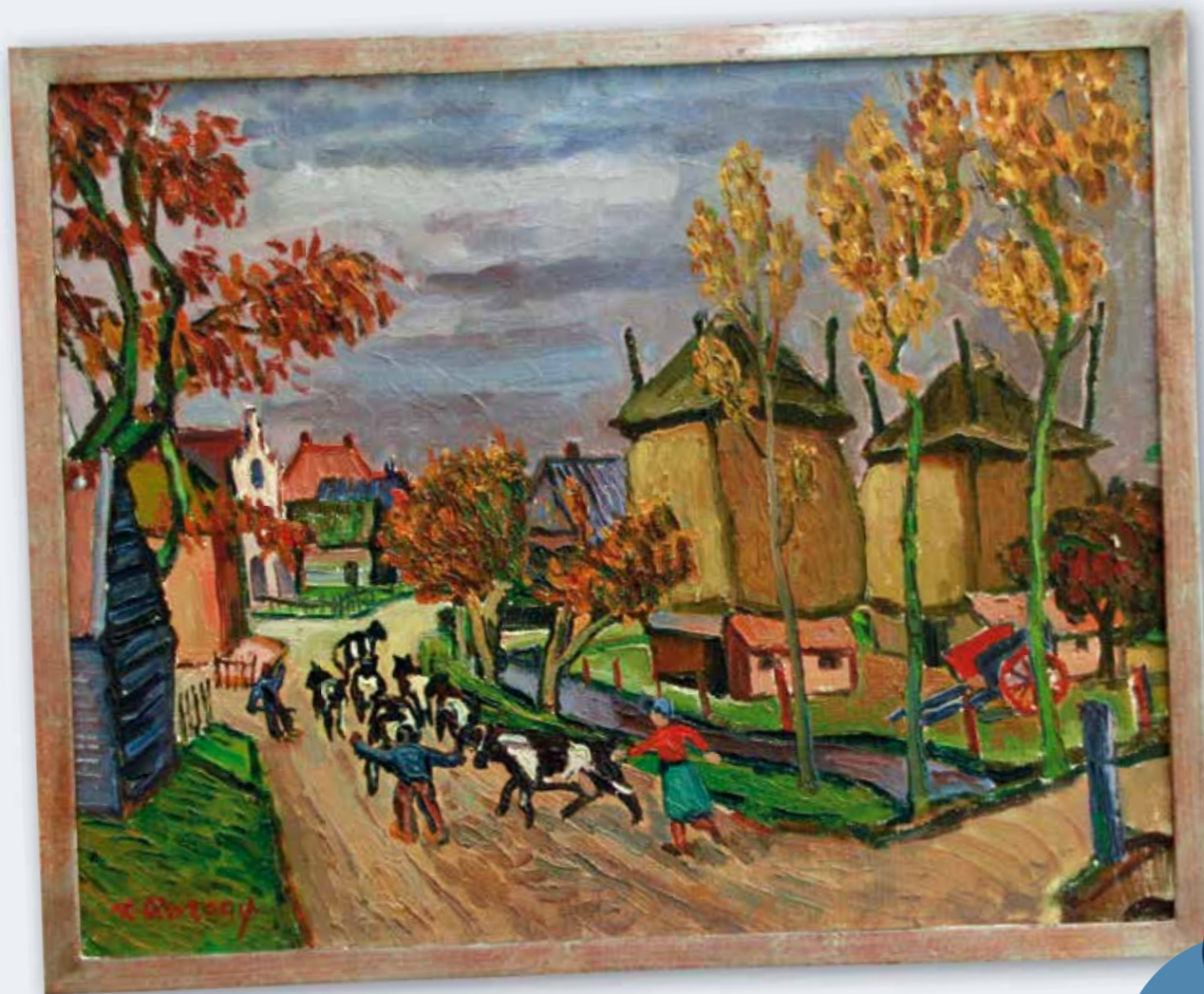
Omroep Gelderland maakt een TV programma, 'Ons Dorp'. Een prachtige weergave van het leven van toen. In onze gemeente hebben de volgende kernen een eigen aflevering:

- Herwijnen 1953
- Haaften 1964
- Deil 1961
- Varik-Heesselt 1963
- Rumpt en Gellicum 1962

Scan de QR-code en bekijk de afleveringen

<https://www.gld.nl/ons-dorp>

...naar de 10 Verborgene verhalen

'Doe die op de postbus!' Zomaar een opdracht die baron Rudolph van Heeckeren van Brandsenburg kon geven aan een passerende dorpling in Heukelum. "Die man is 300 jaar te laat geboren. Hij dacht dat we allemaal nog mensen waren uit de oude tijd," zegt de passant in het te beluisteren verhaal dat in **Heukelum** speelt.

Verder wordt in andere verhalen onder meer verteld over de neergeschoten burgemeester in **Beesd**, over het omstreden verleden van kunstenaar Jan van Anrooij die overleed in de kapperstoel in **Tricht**, én over de Brabantse, zingende Robin Hood die eindigde in **Rumpt**.

In de podcasts Verborgene verhalen word je meegenomen naar het verleden. Per aflevering wordt er een begraafplaats of kerkhof bezocht en word je meegenomen in de bewogen levens van mensen die in de gemeente West Betuwe woonden.

Markante inwoners 'van toen' en hun verhalen leven zo voort. En er zijn net weer nieuwe afleveringen toegevoegd!

De verhalen zijn prachtig, spannend, ontroerend, mooi en soms verdrietig. In de luistertochten hoor je hoe het leven in de dorpen of stadjes was. Kies de luistertocht van de begraafplaats of het kerkhof waar je bent. Ga heel even terug in de tijd en ontmoet de hoofdpersonen van toen.

En het leuke is, je hoeft niet persé naar de begraafplaats! Ook gewoon thuis op de bank, lekker in bad of in de auto kun je de podcasts beluisteren.

Scan de QR-code voor het beluisteren van de Podcast! beleefwestbetuwe.nl/verborgenverhalen

“

Ook lekker in bad!”

...het Historisch jaarboek Gelre 2023

Onlangs verscheen het 114e jaarboek van de historische Vereniging Gelre, met weer veel lezenswaardige informatie over de Gelderse geschiedenis. Dit keer staat het jaarboek geheel in het teken van regionale geschiedschrijving. Met onder meer artikelen over Gelderse herdenkingstekens; over Gelderse hertoginnen, een overzicht van Gelderse historische verenigingen, en een publiekproject waarmee honderden 'nieuwe' grafheuvels zijn opgespoord. Het jaarboek is geïllustreerd met prachtige kleurenbeelden en bevat ter afsluiting een flink aantal recensies. Het boek is te bestellen via de website van de Vereniging Gelre vereniginggelre.nl

Scan de QR-code en bestel het jaarboek 'Gelre 2023' vereniginggelre.nl

...de fotobundel 'Dames en Heren, appels en peren'

In april is het vaak een drukte van jewelste als duizenden mensen komen genieten van al die bloeiende fruitbomen. De Betuwe was en is echter meer dan enkel fruit. Al in de prehistorie verbouwden de Betuwanaren hun gewassen op de zandige oeverwallen van de vele meanderende rivierstromen. Op de buitengewoon vruchtbare rivierklei kon men eigenlijk wel ieder gewas verbouwen. 'Dames en heren, appels en peren!' is een boek dat je heel veel vertelt over de teelt in de Betuwe van vroeger en nu. Het boek is te bestellen via oudefotoboeken.nl

Scan de QR-code en bestel het boek 'Dames en Heren, appels en peren' oudefotoboeken.nl/terugblik-dames-en-heren-appels-en-peren.html

Download

Er zijn een aantal apps die iedereen in de gemeente West Betuwe op zijn of haar telefoon moet hebben staan. Nouja, misschien is de **Bloesem & Fruitalert** app overbodig voor onze inwoners. Want wie goed om zich heen kijkt, kan zelf zien hoe de bloei ervoor staat. Maar wellicht wel leuk om er je vrienden of familie op attent te maken.

Ook leuk is de **Klompennpaden** app, voor routes in de buurt of in de regio. Of zelfs in andere delen van het land. Voor een overzicht van lokale ambachtelijke producten en recepten is de **Betuws Best** app een fijne! Voor een totaal overzicht in van eten, drinken, overnachten, routes en dergelijke in de Betuwe, is de app **Welkom in de Betuwe** van Bureau Toerisme een aanrader.

Bloesem & Fruit alert

Klompennpaden

Betuws Best

Welkom in de Betuwe

Agendatips!

Tussen Kitsch & Kermis

We geven een aantal tips voor leuke uitjes in je eigen gemeente. Vaak keren de activiteiten jaarlijks terug. Hier een greep uit evenementen die gedragen worden door enthousiaste en gewaardeerde vrijwilligers binnen de gemeente West Betuwe. Ook iets organiseren? Ontzettend leuk! Check wel altijd even of er een vergunning nodig is.

11 mei Landgoed Waardenburg-Neerijnen

De werkgroep landschap van het Stroomhuis organiseert al vele jaren een vogelexcursie in het voorjaar. Dit jaar is dat op zaterdagmorgen 11 mei om 6.52 uur (zonsopkomst). Dan zijn de zangers het meest actief. Vorig jaar hoorden en zagen we meer dan 50 verschillende vogelsoorten. De wandeltocht slingert door het parkbos en vervolgens door de uiterwaarden. Van de vogels van het bos, naar de vogels van het open veld en water. De excursie wordt geleid door ervaren natuurgidsen van het IVN en duurt ruim twee en een half uur. Doe stevige, waterdichte schoenen aan (nat gras) en neem een verrekijker mee.

Na afloop staat om ca. 9.00 uur in de Brasserie Het Stroomhuis een smakvol ontbijt klaar.

Aanmelden via: [Beleef West-Betuwe – Uitkalender \(uitinderegio.nl\)](https://www.beleefwestbetuwe.nl/uitkalender)

8 - 11 mei Kermis in Geldermalsen

Ga jij voor de gripper of voor een spannende attractie? Je kunt op vier dagen terecht in het centrum van Geldermalsen.

25 mei 26 dorpentocht in Rhenoy

We zijn best sportief in onze gemeente. Onze omgeving leent zich natuurlijk bij uitstek voor fietsen. In Rhenoy maakten ze werk van een prachtig jaarlijks fietsevenement. Inschrijven voor een van de fietstochten kan tussen 8.00-10.00 uur op de dag zelf bij de start- & finishlocatie, De Betuwepoort in Rhenoy. Er zijn verschillende afstanden te rijden. Ook geschikt voor de 'gewone' fiets: 50 km, 80 km, 100 km en 130 km.

De routes voeren je onder meer langs rivier de Linge, (fruit)boomgaarden, boerenerven, weilanden, grienden en diverse landgoederen, waaronder 'Mariënwaerd' en 'Noordenhoek'. De 100 - en de 130 kilometer tocht komt langs alle 26 karakteristieke kernen van de gemeente West Betuwe. Zo zie je ze allemaal! Met wie fiets jij?

[wielerronderhenoy.nl/dorpentocht](https://www.wielerronderhenoy.nl/dorpentocht)

8 juni 2024 Plantenmarkt Kasteel Neerijnen

Tussen 10.00 - 16.00 uur is er een plantenmarkt op het voorplein van Kasteel Neerijnen. Voorheen was dit een gecombineerde Planten- en boekenmarkt, maar gezien de grote belangstelling is deze in twee gesplitst. In het voorjaar de planten bij Kasteel Neerijnen, in het najaar (26 oktober 2024) de boeken in het Stroomhuis in Neerijnen.

Dat deze bijzondere markt op deze unieke locatie kan plaatsvinden, is mede mogelijk gemaakt door Geldersch Landschap en Kasteelen.

plantenenboekenmarktneerijnen.nl/plantenmarkt

4 - 7 juli West Betuwe spelen in Buurmalsen

Tijdens de eerste editie van de (nieuwe) West Betuwe Spelen in 2023 gingen 9 kernen uit de gemeente West Betuwe de strijd aan met elkaar. Deze editie vond plaats in Buurmalsen, winnaar van het voormalige Elfdorpenspel. Na het spelen van spellen uit 'De Alleskunner', het touwtrekken en de traditionele zeskamp, ging team Buurmalsen er met de winst vandoor. Dit betekent dat de tweede editie van de West Betuwe Spelen weer in Buurmalsen plaats zal vinden. De winnaar organiseert immers de Spelen.

[westbetuwespelen.nl/](https://www.westbetuwespelen.nl/)

31 augustus

Rommelroute in Vuren

Wat ooit begon als gesprek in de speeltuin door een verhuizing, werd onverwachts een enorm succes. Een aantal dames brachten hun ideeën en gedachten samen tot een mooi concept. Wat zou het toch leuk zijn om de mensen uit Vuren wat meer bij elkaar te brengen. De 'rommel' van een ander, is andermans schat. Deze twee onderwerpen werden met elkaar gecombineerd en voilà daar ontstond het idee van een rommelroute. Tussen 9.00 - 15.00 uur wordt alle rommel uitgesteld in tuin, garage of huis.

[Meer informatie via facebook, zoek 'rommelroute vuren'](#)

14 september

Struinen in Opijnen

Tussen 10.00 tot 15.00 uur zet Opijnen de spullen buiten. Door het hele dorp verkopen de inwoners hun spullen vanuit hun eigen oprit, garage of huis. De adressen worden begin september bekend gemaakt op de facebookpagina: 'Struinen in Opijnen'. Op de dag zelf herken je de deelnemende huizen door ballonnen en slingers.

[Meer informatie via facebook, zoek 'struinen in opijnen'](#)

31 augustus

Jaarmarkt Deil

Al jaren wordt er in Deil een jaarmarkt gehouden. Het vindt plaats in de speeltuin van Deil. Fanfare de Volharding zorgt voor vrolijke muziek vanuit de muziktent, er zijn weer heerlijke hapjes en drankjes en natuurlijk heel veel boeken, cd's, en andere tweedehands artikelen.

kerkdeilenenspijk.nl/events/categories/jaarmarkten/

Voor een overzicht van alle bekende activiteiten in de gemeente West Betuwe en de regio, kijk op www.beleefwestbetuwe.nl Voor het aanvragen van een vergunning kan via [Evenementenvergunning aanvragen | Gemeente West Betuwe](#)

Scan de QR-code voor een overzicht van alle activiteiten en evenementen

evenementen.uitinderegio.nl/beleefwestbetuwe/

Colofon

Dit is een uitgave van de gemeente West Betuwe (afdeling Duurzaamheid, Economie & Toerisme) ter ere van het 5-jarig jubileum van de gemeente.

(Hoofd)redactie

Lieke Straates

Aan deze editie werkten mee

Suzan van 't Hoog, Laura van Soelen

Vormgeving

TwoBees grafisch ontwerp & meer, Asperen

Contact

Gemeente West Betuwe

Kuipershof 2, 4191 KH Geldermalsen

gemeente@westbetuwe.nl

westbetuwe.nl

Druk

Moderna Printing

Oplage

25.000

Verspreiding

Reli Groep

GEMEENTE
**WEST
BETUWE**

Copyright © 2024

Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, geluidsband, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de uitgever.

Er is veel te ontdekken in onze gemeente West Betuwe. In dit magazine staat slechts een kleine selectie van een prachtig en breed aanbod. We hopen dat het magazine je inspireert om erop uit te gaan.

Met hartelijke dank aan:

Rutger van Stappershoef, Wil Kosterman, Sanne Daniëls, Rita Boer Rookhuijzen, J.N. van Schaik – Historische kring West-Betuwe, Bureau Toerisme, Cees & Rick – molenaars Molen De Vrijheid, Klaartje de Heus, Karin Burgers, Mieke Verstegen, Mireille den Ouden, Look & Miranda, Fruit Tech Campus, Ab Donker, Marinus de Keijzer, Vogelaar Vredeshof, Inge-Marie van Klaveren, Thijs de Bruin, Claudia Hakkesteeft, afdeling Communicatie en ambtenaren & bestuurders van de gemeente West Betuwe

Bronnen:

Mijngelderland.nl - Stichting Kunst en Cultuur West - Betuwe (sKCWB) - www.gld.nl - Smakelijk magazine - www.beleefwestbetuwe.nl - www.betuwsbest.nl - www.westbetuwe.nl - struingids.nl - www.hkwb.nl - de websites van genoemde ondernemers

Onze dijken zijn er voor iedereen

De dijk bereikbaar en berijdbaar houden? Kijk wat jij kunt doen op beleefwestbetuwe.nl/samenopdedijk